

Τα βασικά σημεία του νομοσχεδίου για τη μεταρρύθμιση του σιδηροδρόμου. Ο ΟΣΕ μετονομάζεται σε Σιδηρόδρομοι Ελλάδος

2024/11/25 19:19 στην κατηγορία ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Το νομοσχέδιο για την “Οργανωτική Μεταρρύθμιση του Σιδηροδρομικού Τομέα” παρουσίασε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σταϊκούρας στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο συνεδρίασε, σήμερα, υπό τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη.

Το σχέδιο νόμου, όπως αναφέρει το υπουργείο, αποτελείται από δύο μέρη:

-Μέρος Α΄: Εταιρικός μετασχηματισμός των εταιρειών «ΟΣΕ Α.Ε.» - «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.», αναμόρφωση ενοποιημένης εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.», μετάθεση αρμοδιότητας διαχείρισης σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού της «ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.».

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΕΛΛΑΔΟΣ

-Μέρος Β΄: Αναμόρφωση θεσμικής λειτουργίας και στελέχωσης Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων, Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών.

Στρατηγικοί στόχοι του νομοσχεδίου είναι:

-Ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών σε συνθήκες μεγαλύτερης ασφάλειας, με εφαρμογή των σχετικών ευρωπαϊκών προτύπων και κανόνων.

-Επίτευξη πλήρους διαλειτουργικότητας με το σιδηροδρομικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

-Εγγύηση υψηλής ποιότητας, ανταγωνιστικών υπηρεσιών προς επιβάτες και επιχειρήσεις.

-Επέκταση της κάλυψης και τεχνολογικός εκσυγχρονισμός του εθνικού σιδηροδρομικού δικτύου.

-Υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας και της περιφερειακής ανάπτυξης.

-Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, στήριξη της αειφόρου ανάπτυξης.

Επιπλέον, ο κ. Σταϊκούρας παρουσίασε το “Σχέδιο Δράσης για Ενισχυμένη Σιδηροδρομική Ασφάλεια και Διαλειτουργικότητα”, καθώς και τις επιπρόσθετες ενέργειες που έχουν γίνει ή υλοποιούνται, με σκοπό την αναβάθμιση του σιδηρόδρομου.

Ο ΟΣΕ μετονομάζεται σε Σιδηρόδρομοι Ελλάδος

Ο νέος φορέας θα φέρει τη συνολική ευθύνη μελέτης, ανάπτυξης, συντήρησης και ασφαλούς διαχείρισης των σιδηροδρομικών υποδομών της χώρας.

Η δημιουργία ενός ενιαίου φορέα κρίθηκε απαραίτητη ώστε να αντιμετωπισθούν τα κενά / επικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, καθώς και η έλλειψη άμεσου αποτελεσματικού συντονισμού, ειδικά στον κρίσιμο τομέα της ασφάλειας.

Παράλληλα, επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας και δίνεται η δυνατότητα ριζικού εκσυγχρονισμού και βελτίωσης του τρόπου λειτουργίας του νέου Διαχειριστή Υποδομής.

Ο Διαχειριστής Υποδομής μετονομάζεται σε «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.».

Διατηρεί τον δημόσιο χαρακτήρα του, ως Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία, με μοναδικό μέτοχό της το Ελληνικό Δημόσιο και εποπτεύεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Με το νέο σχέδιο νόμου:

- Διασφαλίζεται η άμεση έναρξη λειτουργίας της «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.».
- Υλοποιείται με ΚΥΑ, σε σύντομο χρονικό διάστημα, η μετάθεση της δραστηριότητας διαχείρισης του δημόσιου σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού από τη ΓΑΙΑΟΣΕ στη νέα εταιρεία ενώ διασφαλίζεται και η διακριτή λογιστική παρακολούθηση της δραστηριότητας.
- Προβλέπεται μεταβατική διοίκηση η οποία θα επιλεγεί από τη Γενική Συνέλευση της νέας εταιρείας, διασφαλίζοντας την επιχειρησιακή συνέχεια από το προηγούμενο σχήμα.
- Προβλέπεται η εφαρμογή μεταβατικού οργανογράμματος που θα εγκριθεί από το μεταβατικό ΔΣ και θα στελεχώνεται από τα υφιστάμενα στελέχη των ΟΣΕ και ΕΡΓΟΣΕ. Η μεταβατική δομή θα αποτελέσει, εντός του 2025, το αντικείμενο ριζικού ανασχεδιασμού από έμπειρο σύμβουλο που επιλέγεται από τον - σε εξέλιξη - ανοικτό διεθνή διαγωνισμό.
- Μεταφέρεται το σύνολο του υφιστάμενου προσωπικού των ΟΣΕ και ΕΡΓΟΣΕ, με πλήρη διατήρηση των μισθολογικών και μη μισθολογικών του απολαβών και τήρηση των υφιστάμενων συλλογικών συμβάσεων εργασίας, μέχρι τη λήξη τους.
- Διατηρείται το δικαίωμα του Ν. 4974/2022 για πρόσληψη από τη νέα εταιρεία έμπειρου διεθνούς εξωτερικού συμβούλου διοίκησης (Technical Manager) και προετοιμάζεται ο σχετικός διεθνής διαγωνισμός.

Τα επόμενα βήματα

- **Απορρόφηση** της θυγατρικής «**ΕΡΓΑ ΟΣΕ Α.Ε.**» από την μητρική της εταιρεία «**ΟΣΕ Α.Ε.**» και **μεταφορά της δραστηριότητας διαχείρισης του σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού** από την εταιρεία «ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.» στην απορροφούσα εταιρεία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.», με την θέσπιση σχετικών διατάξεων (Δεκέμβριος 2024).
- Σε εξέλιξη η **διαγωνιστική διαδικασία**, για την επιλογή του **Συμβούλου Μεταρρύθμισης (Reform Consultant)**, ο οποίος θα ανασχεδιάσει το μοντέλο οργάνωσης, λειτουργίας, διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού και πληροφορικής υποστήριξης της «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.».
- Προετοιμασία διαγωνισμού για την πρόσληψη **διεθνώς καταξιωμένου Οικονομικού Φορέα στο ρόλο του Technical Manager** που θα υποστηρίξει, για μια 5ετία, κρίσιμες λειτουργίες της εταιρείας (ρύθμιση κυκλοφορίας, συντήρηση υποδομών, διαχείριση νέων έργων).
- Ανάληψη από την **ΕΤΕπ (ΕΙΒ)** της εκπόνησης **Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου και Επενδυτικού Προγράμματος** ανάπτυξης των σιδηροδρομικών μεταφορών στην Ελλάδα (άνευ ανταλλάγματος - διάρκεια σύμβασης 8 μήνες).

Παράλληλες / πρόσθετες δράσεις

Σύμφωνα με το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών υλοποιούνται οι ακόλουθες παράλληλες / πρόσθετες δράσεις:

Με το Άρθρο 40 του Ν. 5131/2024, αυξήθηκαν – στον μέγιστο βαθμό – οι εγγυήσεις ανεξαρτησίας του διαχειριστή υποδομής και αμεροληψίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτερων διευθυντικών στελεχών του διαχειριστή υποδομής, με σκοπό την αποφυγή ασυμβιβάστων ιδιοτήτων και σύγκρουσης συμφερόντων (σύμφωνα με το άρθρο 1 της Οδηγίας 2916/2370/Ε.Ε.)

Ενίσχυση των ικανοτήτων των βασικών εμπλεκόμενων σιδηροδρομικών φορέων μέσω Προγράμματος Τεχνικής Υποστήριξης (TSI) από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων (ERA).

Το αντικείμενο του τρέχοντος προγράμματος TSI θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2025, ενώ έχει διασφαλιστεί η επέκταση της Τεχνικής Υποστήριξης κατά ένα έτος.

Σε εξέλιξη βρίσκεται η κατάρτιση Masterplan για το ERTMS από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, στο οποίο θα περιλαμβάνονται οι στρατηγικές προτεραιότητες για την ανάπτυξη των συστημάτων ασφάλειας.

Πιο συγκεκριμένα, στις 28 Νοεμβρίου 2024, θα υποβληθεί στον ERA η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης των παρατρόχιων συστημάτων ERTMS, ενώ τον Δεκέμβρη θα πραγματοποιηθεί σχετικό workshop από τον ERA.

Το πλήρες Masterplan, με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων σιδηροδρομικών φορέων και την καθοδήγηση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Σιδηροδρόμων (ERA) αναμένεται να ολοκληρωθεί, από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, εντός του 2ου τριμήνου του 2025.

Παράλληλα, έχει καταρτιστεί Σχέδιο Δράσης από τον ΟΣΕ (σε συνεργασία με ΓΑΙΑΟΣΕ και Hellenic Train) για τον τρόπο χρήσης και εφαρμογής του συστήματος GSM-R, τόσο για το υφιστάμενο παρατρόχιο και εποχούμενο σύστημα, όσο και για νέα εγκατάστασή του.

Αναφορικά με το υφιστάμενο σύστημα ο ΟΣΕ προγραμματίζει έναρξη λειτουργίας του GSM-R ως πρωτεύον σύστημα ραδιοεπικοινωνίας στο σιδηροδρομικό δίκτυο που είναι εγκατεστημένο, έως τις αρχές του 2025.

Προχωρά ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός του ΟΣΕ, με στόχο τη λειτουργία του ως σύγχρονου φορέα με ψηφιακές υποδομές, σύμφωνα με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025.

Σκοπός του έργου είναι ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων υποδομών, η βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας και οργάνωσης του ΟΣΕ, η εξοικονόμηση λειτουργικού κόστους, και η προσφορά βελτιωμένων υπηρεσιών στους επιβάτες που μετακινούνται σιδηροδρομικά, μέσω της υιοθέτησης καινοτομιών, συστημάτων νέας τεχνολογίας και σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων.

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε €36,7 εκατ., εκ των οποίων τα €24,4 εκατ. θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η διάρκεια υλοποίησης του έργου έχει οριστεί στους 14 μήνες.

Η προκήρυξη του έργου δημοσιεύθηκε στις 4 Νοεμβρίου 2024 στην Εφημερίδα Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στις 8 Νοεμβρίου 2024 στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 5η Δεκεμβρίου 2024.

Το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου

Με το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου, προωθείται δέσμη διατάξεων με σκοπό την θεσμική και λειτουργική ενδυνάμωση και την οργανωτική και επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, δομών της Πολιτείας, που είναι επιφορτισμένες με την εμπέδωση της ασφάλειας και την εύρυθμη λειτουργία των αεροπορικών και σιδηροδρομικών μεταφορών.

Συγκεκριμένα, οι νομοθετικές παρεμβάσεις αφορούν στους εξής φορείς και περιλαμβάνουν, εν μέσω άλλων:

α) Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας: τη σύσταση μητρώου επιθεωρητών και τη στελέχωσή του προκειμένου η Αρχή να μπορεί να εκπληρώσει ελεγκτικές υποχρεώσεις της.

β) Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας: την αντιμετώπιση του ζητήματος επαρκούς στελέχωσης περιφερειακών αεροδρομίων, με προσωπικό κρίσιμων επιχειρησιακών ειδικοτήτων (π.χ. πυρασφάλεια) (ΠΥΣ 51: 34 άτομα).

γ) Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων: την αύξηση των οργανικών θέσεων προσωπικού προκειμένου η Αρχή να ασκεί αποτελεσματικότερα τις εποπτικές αρμοδιότητές της όπως απορρέουν από το ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο.

δ) Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών (Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ.):

την ενίσχυση της στελέχωσης και την οργανωτική αναδιάρθρωση του Οργανισμού καθώς και την κατοχύρωση της οικονομικής του αυτοτέλειας με σκοπό τη διευκόλυνση άσκησης των αρμοδιοτήτων του.